

Flyt ger god form

Sidorna 10–11

Ledare:

Nyheter:

Information:

"Hopp trots kaoset" **Sid 2** Damm under luppen **Sid 3** Glöm inte mötet! **Sid 16**

Jag hoppas på Löfven i det politiska kaoset

Hej kamrater! När jag sitter och skriver detta så har det gått en dryg månad sedan riksdagsvalet. Vi vet ännu inte vilken regering som kommer att tillträda samt vilka konsekvenser det kan innebära för oss som medlemmar i Byggnads. Jag sätter mitt hopp till att Stefan Löfven kan få till en majoritet av något slag för det är vår enda garanti för att arbetsrätten (LAS) kommer att finnas kvar.

De fackliga värdena är alla människors lika rättigheter och det är något som vi alla alltid måste hjälpas åt med att påminna varandra om. Vi som medlemmar i Byggnads kan konstatera att när facket är starkt och vi står enade, så kan vi ställa tydliga krav och få till förändringar. Det är därför det är så viktigt att vi organiserar oss och ställer frågan till våra arbetskamrater om de är medlemmar i Byggnads.

För tro mig, ingenting kommer gratis. Det kan för många verka självklart att lönen ramlar in varje månad, att det finns anställningstrygghet och medbestämmande och att vi har en stark arbetsmiljölagstiftning. Bara för att nämna några områden. Men faktum är att allt detta är något som

”Det kan för många verka självklart att lönen ramlar in varje månad, att det finns anställningstrygghet och medbestämmande och att vi har en stark arbetsmiljölagstiftning.”

facket har kämpat för och förhandlat fram. Ibland har det behövts strejk och hårda förhandlingar men vi har tagit steg framåt, sakta men säkert.

Inte av detta hade varit möjligt om inte våra kamrater genom historien slutit upp och varit medlemmar i en fackförening. Ser man sig om i världen så blir det uppenbart med en gång att i länder där det inte finns några fackföreningar eller är svaga, utnyttjas arbetskraften och har dåliga villkor.

Byggnads är ett starkt förbund som alltid kämpar för människors lika rättigheter men vi skulle kunna vara ännu starkare om vi alla organiserar oss.

Detta är vårt sista nummer för i år så jag vill passa på att önska er alla en riktigt god jul och ett gott nytt år!

Stark, stolt och trygg!

Kenneth Svärd
ordförande Byggnads Örebro-Värmland

Skatteverket i jätteoffensiv mot byggfusks

Personalliggaren på inte mindre än 2 500 byggarbetsplatser har granskats av Skatteverket i år. Av dem har tio procent tvingats betala straffavgift. Nu vill myndigheten ha hjälp att hitta fler syndare och hoppas på byggnadsarbetarna.

I år har Skatteverket gjort oanmälda besök på 2 500 byggarbetsplatser runt om i landet för att granska de elektroniska personalliggarna, det vill säga registret över arbetare på plats. Av dessa har brister kunnat hittas under var tionde besök vilket inneburit böter, eller ”påförd kontrollavgift” som det egentligen heter.

Conny Svensson, rikssamordnare på Skatteverket, är inte överraskad över mängden fall. Tvärtom tror han att det finns ett mörkertal med tanke på att många av byggarbetsplatserna, trots kraven, aldrig registreras hos Skatteverket.

– Den stora utmaningen är att hitta de arbetsplatserna. Vi går via kommunerna eller åker själva runt och letar men det hade varit väldigt värdefullt om vi kunde få in fler tips på byggarbetsplatser som saknar personalliggare, säger han till Byggnadsarbetaren.

Kontrollen av just byggbranschen har i år varit extra stor då Skatteverket fått indikationer på att fler företagare än tidigare upplever en snedvriden konkurrens.

byggnads.se

Medlemstidning för Byggnads Region Örebro-Värmland

Ansvarig utgivare:
Kenneth Svärd
Redaktionskommitté:
Kenneth Svärd och Thomas Andersson.
Produktion: Textor AB, text och foto. EC Media AB, layout och redigering.

Tryck: Ätta.45 Tryckeri, Västerås

Adress till hemsidan:
orebro-varmland@byggnads.se
Telefon: 010-601 10 11 (vxl)
Postgiro: 204729-8

Vad tycker du ...

... att vi ska skriva om i tidningen? Kom med tips och idéer till Lilian Haraldsson, frilansskribent: textorab@telia.com

Farligt damm i fokus under fackets arbetsmiljövecka

Under vecka 43 satte Byggnads extra fokus på arbetsmiljöfrågorna i byggbranschen. Årets tema var "Kvartsexponering och damm".

Varje dag utsätts byggnadsarbetarna för damm som kan innehålla farliga ämnen. Arbetsgivaren ska ordna en riskfri arbetsmiljö, så att du är skyddad mot ämnen som kan leda till livsfarliga sjukdomar och för tidig död. Under vecka 43 genomförde Byggnads extra skyddsronder över hela landet.

Byggnads skyddsombud har gjort skillnad under veckan, berättar säger Ulf Kvarnström, arbetsmiljöansvarig på Byggnads.

Varför har Byggnads 2018 valt att fokusera på kvartsdamm och damm?

– I byggbranschen är det vanligare med dammrelaterade sjukdomar än många tror. Speciellt utsatt är den

Kvartsexponering och damm kan orsaka stora hälsoproblem med kol, silikos och lungcancer som följd. Därför är skyddsarbete mycket viktigt.

Foto: Peter Krüger/Arkiv

som bearbetar, river och bilar i betongprodukter eller betong där det uppstår rök. Då kan man snabbt räkna ut att du eller flera av dina kollegor ligger i riskzonen. En stor del av alla arbetssjukdomar beror på damm, säger han.

Varför är själva arbetsmiljöveckan viktig?

– Riskerna synliggörs och arbetsmiljöproblemen kommer att följas upp. Resultatet från veckan överlämnas till arbetsmiljöverket och dammrelaterade sjukdomar uppmärksammas i pressen. Kunskapen kring riskerna ökar i samhället.

Inom Byggnads Örebro-Värmland har de regionala skyddsombuden varit ute på små och medelstora byggarbetsplatser som inte har egna valda skyddsombud. Niklas Nordlund ombudsman och regionalt skyddsombud berättar:

– Vi har kontrollerat om företagen följer de förebyggande arbete och skyddsåtgärder för dem som utsätts för damm och kvarts i sitt arbete. Det ska bland annat finnas skyddsutrustning i form av ansiktsmasker samt dammsugare och dammfällor, en form av fläkt med dammfilter

– Att utsättas för damm och kvarts innebär en förhöjd risk att utveckla silikos, kol och lungcancer. Därför är kontrollerna mycket viktiga.

– De som arbetar med det har rätt till medicinska kontroller i form av spirometri-test vart tredje år och även lungröntgen. Man får inte heller jobba med damm och kvarts mer än två timmar per dag.

Följer företagen instruktionerna?

– Resultaten vet vi först om några veckor. För två år sedan gjorde vi samma undersökningar och då saknade 40 procent av byggföretagen godkända kontroller. Vi får hoppas på ett bättre resultat i år.

Vad gör ni annars?

– Vi kommer att agera mot företagen och kräva åtgärder. Det är brott mot företagshälsovårdsavtalet.

byggnads.se
Lilian Haraldsson

Byggnads stödjer Rosa bandet-kampanjen även i år

En tredjedel av oss som bor i Sverige får någon gång i livet en cancerdiagnos. Sjukdomen drabbar också Byggnads medlemmar eller våra medlemmars anhöriga.

Rosa bandet samlar varje år in pengar för cancerforskning med fokus på bröstcancer.

Sjukdomen drabbar varje år cirka 9 000, varav ungefär 50 män.

Det är för andra året i rad som Byggnads stödjer Rosa bandet.

– Cancer är ett spöke och det krävs mer forskning för att be-

segra sjukdomen, säger Johan Lindholm, förbundsordförande i Byggnads. Tillsammans kan vi göra skillnad!

Cancerfondens Rosa bandet-kampanj genomförs varje år un-

der oktober månad med syftet att finansiera cancerforskning, sprida kunskap om bröstcancer och cancerprevention samt att bedriva påverkansarbete.

byggnads.se

Golvföretag satsar ungt och jämställt

Företaget Torbjörns golv i Hallsberg satsar på unga medarbetare. Genom ett samarbete med Alléskolan tar företaget emot lärlingar och flera av dem har blivit anställda. Företaget satsar även på jämställdhet. Två av fem golvläggare är kvinnor.

Vid frukostbordet hos Torbjörns golv sitter alla anställda. Förutom Torbjörn Linell och hustrun Lena Larsson som äger företaget, har Linda Vuolo, Jenny Gehrke, Hampus Johansson, Erik Persson och Joakim Linell samlats.

Det är ovanligt i byggbranschen att se att genomsnittsåldern är under 30 år.

– Vi satsar på ungdomarna. Genom samarbetet med Alléskolan träffar vi elever på byggprogrammet. Flera av dem har kommit hit som lärlingar. Här får våra unga medarbetare utbildas och utvecklas, säger Torbjörn Linell,

– Det är också glädjande att vi har våra två unga tjejer som anställda här. Vi vill verkligen

jobba för jämställdhet och har kommit en bra bit på väg, tillägger Lena.

Torbjörn och Lena berättar att utbildning prioriteras. Alla ska kunna alla moment för att kunna arbeta med samtliga arbetsuppgifter. Företaget sätter både kakel och klinker samt lägger alla former av golvmattor och parkett. I butiken säljs tillbehör till badrum.

Samtalet runt bordet kretsar kring de olika arbetsuppgifterna och vad det var som gjorde att de valde att bli plattsättare och golvläggare.

– Jag valde byggprogrammet för att bli målare. Men så kom en golvläggare till skolan och berättade om sitt företag och möjligheten att bli lärling. Det lät lockande, berättar Linda.

Hon tycker att det bästa med jobbet är att det är varierat och fritt.

Jenny tillägger att jobba självständigt är en av anledningarna till att hon trivs så bra.

Joakim håller med.

– Vi träffar mycket folk och

vi är inte beroende av andra. Vi jobbar självständigt även om vi samarbetar ibland.

Finns några nackdelar med yrket?

– Ja, det är tungt och slitigt ibland, men vi hjälps åt, konstaterar Linda.

Torbjörns golv har kollektivavtal och serviceavtal tecknat med Byggnads. Man samarbetar med Arbetsmiljöverket och Skatteverket. Arbetsmiljö är något företaget prioriterar. De har vändvaggor och andra lyfthjälpmiddel till hands när de ska hantera tunga mattullar och alla anställda blir behandlade av massör kontinuerligt.

Kvinnliga byggnadsarbetare bemöts ibland kränkande ute på arbetsplatserna. Har ni någon gång blivit utsatta?

– Ja, när jag var ute och praktiserade fick jag inte göra något annat än att dammsuga. Jag fick ofta höra att yrket var för tungt för mig, berättar Linda.

Jenny Gehrke är stolt över sitt yrke

– När vi var ute på jobb med Torbjörn frågade en person om vi var städerskor eller om jag var där med vår pappa, säger Jenny.

– Det är under all kritik att det fortfarande finns en sådan nedvärderande attityd mot kvinnor. Ju fler som väljer yrken inom byggbranschen desto bättre, säger Torbjörn.

– Vi vet att vi är duktiga på vårt jobb. Det är det viktigaste, säger Jenny och Linda.

Text: Lilian Haraldsson

Foto: Peter Krüger

som golvläggare. Det bästa med jobbet är att det självständigt, säger hon.

Lena Larsson och Torbjörn Linell äger Torbjörns golv. De är rädda om sin unga personal. Arbetsmiljösatsningar och utbildning prioriteras.

Linda Vuolo är handledare för lärlingen Erik Persson. Den här dagen lägger de matta i ett konferensutrymme.

Arbets-skadade Christer fick hjälp med ersättning

Snickaren Christer Brühn från Karlskoga är väldigt nöjd i dag. Tack vare Byggnads har han fått en hög ersättning genom AFA Försäkring, som är en facklig avtalsförsäkring.

– Jag är så tacksam mot Katarina Sandgren på Byggnads i Karlstad. Hon är ett proffs. Utan henne hade jag inte klarat all komplicerad handläggning, säger han.

Christer Brühn tog kontakt med Byggnads Örebro-Värmland redan för tre år sedan. Då hade han läst i denna medlemstidning om ett annat fall som liknade hans och där den personen fick ut en hög ersättning efter hjälp från Byggnads.

– Jag kände igen mig i fallet. Även jag hade arbetsskador som gav mig mycket värk och problem att jobba, berättar Christer.

Christer lyfte sönder höger axel på jobbet 1992 och har fortfarande ingen känslor i den. Han har också en frusen axel och skador i ländryggen och i nacken.

– Ännu domnar jag bort i armarna på natten och har svårt att sova.

Tidigare hade han en godkänd arbetsskada i ryggen och livränta från Försäkringskassan, men den togs bort 2010 på grund av att han enligt deras uppfattning tjänade för mycket.

– Christer var sjukskriven när han kontaktade mig 2015 och förutom att vi diskuterade

Tack vare facket har Christer Brühn fått ersättning från AFA Försäkring efter en lång period av sjukskrivning på grund av arbetsskador.

Det är oerhört krångligt att fylla i alla papper på egen hand. Nu har jag fått lite kompensation.

den indragna livräntan så informerades jag honom om avtalsförsäkringarna hos AFA Försäkring, berättar Katarina Sandgren, ärendehandläggare på Byggnads Örebro-Värmland.

Under resans gång blev Christer arbetslös och har varit inne i arbetsmarknadsåtgärder, men blivit sjuk igen. Någon sjukpenning fick han

inte från Försäkringskassan.

I december förra året skickade Katarina in omprövningsbegäran till AFA Försäkring och i oktober i år fick Christer besked om att han får ersättning både retroaktivt och för framtida inkomstförluster.

– Det var jätteroligt att vi nådde framgång även om handläggningen drog ut på tiden. Det är en lång process och mycket arbete bakom, både för medlemmen, oss och AFA Försäkring. Det tog omkring ett år, säger Katarina.

Christer är oerhört nöjd och tacksam:

– Jag blev så glad att vi lyckades. Men det är ju tack vare Katarina. Hon är ett proffs. Det är oerhört krångligt att fylla i alla papper på egen hand. Nu har jag fått lite kompensation för all sveda och värk.

Christer är 58 år och arbetslös på grund av sina arbetsskador, men är inskriven hos Försäkringskassan och hos Galaxen, som arbetar med arbetsplatsförlagd rehabilitering.

– Någon form av arbete är på gång. Det gäller att hitta något där jag kan arbeta trots min värk och mina skador.

– Christers arbetsliv har varit fyllt med problem, arbetslöshet, sjukdom och indragen sjukpenning. Det känns bra att han på så sätt delvis är kompenserad för den förlorade livräntan från Försäkringskassan, konstaterar Katarina Sandgren.

Lilian Haraldsson

Patrik Hjelm, och grattis till nya arbetet som ombudsman på Byggnads Örebro-Värmland!

Hur känns det?

– Tack bra. Nu känns det som om jag har valt rätt. Det är roligt och utmanande.

– Men jag har fortfarande en provanställning fram till februari nästa år. Därför är jag fortfarande tjänstledig från min tidigare arbetsgivare.

Vilka arbetsuppgifter har du?

– Jag jobbar med teknikinstallationsavtalet och är regionalt skyddsombud. Dessutom är jag ansvarig när det gäller lärlingsutbildning.

Du är ingen duvunge när det gäller fackligt arbete, efter många år av engagemang hos din tidigare arbetsgivare. Dessutom fem år i Byggnads Örebro-Värmlands regionstyrelse.

– Nej, jag har jobbat fackligt i många år och det har jag nytta av nu i det nya jobbet.

– Det finns bara ett litet problem. Jag har aldrig tidigare suttit vid ett skrivbord och hanterat datorer. Det kändes lite ovant i början. Men nu börjar det fungera bättre.

Lycka till!

– Tack. Nu får jag fortsätta kämpa för fackliga rättigheter, fast från en annan position.

Lilian Haraldsson

Prestationslön blev ett lyft för ställningsföretag

Bättre planering, mer delaktighet och trevligare arbetsklimat. Det är några av fördelarna när ställningsföretaget Xervon i Örebro gått över från månadslön till prestationslön.

I våras gick ställningsföretaget Xervon över till prestationslön efter förhandlingar med Byggnads Örebro-Värmland.

– Det är mycket positivt och innebär att de anställda tjänar betydligt mer när jobbet mäts.

– Även företaget vinner på det, konstaterar Kenneth Svärd, ordförande i Byggnads Örebro-Värmland.

Håkan Reineborg, regionchef och Anders Widman, projektledare, håller med.

– Vi har förberett oss sedan förra året och övergången till prestationslön innebär bättre planering och de anställda får en annan motivering när deras arbete mäts. Det blir en extra morot, säger Håkan och får medhåll av Anders.

– Det har också blivit ett trevligare arbetsklimat och alla tycker att jobbet är roligare.

Xervon levererar ställningar

Håkan Reineborg, regionchef på Xervon, och Anders Widman, projektledare, är nöjda med att företaget gått över till prestationslön. "Det har utvecklat oss alla", säger de.

Foto: Peter Krüger

och väderskydd till bygg- och industriprojekt i hela landet. I Örebro har man 35 anställda och i Norrköping, Göteborg, Stockholm, Oskarshamn och Karlstad ytterligare 90.

Håkan och Anders konstaterar också att prestationslönen innebär besparingar eftersom planeringen av nästkommande arbete kan effektiviseras. Företaget hade vid medlemstidningens besök hunnit mäta åtta projekt. Det bästa resultatet blev 295 kronor i timmen. Det innebär 123 kronor mer i timmen än vid månadslön.

Finns det oro för en stressigare arbetsmiljö?

– Nej, men för säkerhets skull har vi anlitat företagshälsovården som ska kontrollera hur det nya arbetssättet påverkar de anställda. Vi har låga sjukfrånvarosiffror och vill fortsätta att ha det.

– Vi vill inte heller missbruka säkerheten och kvalitetsarbetet är viktigt för oss. Vi tror att det nya arbetssättet utvecklar oss alla.

Lilian Haraldsson

Jämställdheten ska bli bättre genom kampanjen "Vi skäms!"

Sedan 2015 har Byggnads tillsammans med Byggcheferna drivit en kampanj för en schysst och jämställd byggbransch. Med kampanjen "Stoppa machokulturen" har vi velat göra upp med den

grabbiga attityd som finns på många arbetsplatser och som gör att många inte trivs där.

Under tiden har mycket förbättrats, men fortfarande finns arbetsplatser där ledarna faktiskt inte bryr sig. Fortfarande

finns företag som konsekvent diskriminerar och tillåter trakasserier. Och eftersom det är arbetsgivaren som ska se till att alla på jobbet har samma möjligheter driver vi just nu kampanjen "Vi skäms!" rik-

tad till arbetsgivare om diskrimineringslagen.

Vi vill skapa en modern bransch där människor inte begränsas på grund av kön. En plats där människor får vara olika. byggnads.se

I detta nummer av tidningen ger vi utrymme åt riksdagsledamoten **Eva-Lena Jansson** att tycka till.

Ojämlighet beror inte på dåliga gener

Nu när det har gått en tid efter valet så tänker jag på de väljare jag mötte som ansåg att det inte var någon större skillnad mellan de olika partierna.

För mig har det varit uppenbart att oavsett politisk färg på regeringen så påverkar det vardagen för vanligt folk. Blir det skattehöjningar, skattesänkningar eller kanske både och? Oavsett vilken budget som läggs fram av en regering och röstas igenom i riksdagen, så kommer det alltid finnas en grupp personer som tycker att skatten är för hög.

Det finns få saker som retar mig så mycket som när högvärlönde personer anser att

de inte behöver betala skatt utifrån sin inkomst. Hösten 2017 avslöjade SVT:s Uppdrag granskning att Leif Östling, då ordförande i arbetsgivarorganisationen Svenskt Näringsliv, ägnade sig åt avancerade kapitalplacering på Malta, ett sätt att slippa betala all skatt i Sverige.

Östlings inkomst under 2017 låg på cirka 36 miljoner. Efter massiv kritik från allmänhet, politiker och företagare tvingades han lämna uppdraget i Svenskt Näringsliv.

Numera är Leif Östling delägare i Silver Line, ett privat bolag som driver exklusivt äldreboende för pensionärer som har råd med en avgift

på 15 000–20 000 kronor i månaden. Han konstaterar att alla inte har råd att bo där och säger att: ”Vi har olika genetiska förutsättningar och det har naturen utrustat oss med. Jag brukar säga att naturen inte är jämlik heller. Det är inte bara en social fråga. Det ligger nedärvt i vår biologi.”

Östling anser alltså att personer med låg inkomst har det på grund av sina gener. Huruvida han anser att skatten man betalar också är kopplad till genetiska förutsättningar framgår inte.

Ett ojämnt samhälle är enligt min uppfattning ingen naturlag. Låga ingångslöner påverkar den enskildes vardag

men också framtiden som pensionär. Därför behövs schyssta löner, något som arbetsmarknadens parter har ansvar för. Om riksdagen i sin tur röstar för en progressiv skattepolitik och ekonomisk omfördelning så kan man bidra till att minska klyftan mellan fattiga och rika.

Till skillnad från Leif Östling tycker jag det är självklart att högvärlönde ska betala mer i skatt.

Eva-Lena Jansson
riksdagsledamot (S)

Örebro-Värmlands utbildningar 2018

Passa på och anmäl dig till en utbildning i Byggnads Örebro-Värmlands regi. Det finns mycket att välja på, både för medlemmar och förtroendevalda. Du förlorar ingenting på att gå en kurs. Investera lite tid i dig själv!

Lagbasutbildning

För dig som är lagbas finns det lagbasutbildning i två delar och innan den påbörjas skall du genomföra Påfarten. Den första delen; uppdelad i steg 1 och 2, läser du på regional eller lokal nivå. Den andra delen ligger på en central nivå. Är du dessutom utsedd förtroendevald FFV eller FFM skall du då även genomgå grundutbildningen.

Som lagbas är du en av Byggnads förlängda armar på arbetsplatsen därför är det viktigt att du deltar på Byggnads träffar och utbildningar.

Steg 2: 13–14 november, Byggnads hus i Karlstad

Påfarten – en facklig introduktionsdag

Varför är du medlem i facket? Eller varför är du inte medlem? Bland annat det pratar vi om under en dag som innehåller information om vad facket gör och varför det är viktigt att vara medlem.

Kursen riktar sig alltså både till dig som är medlem i Byggnads och till dig som ännu inte bestämt dig för att bli medlem. Ersättning för

förlorad arbetsförtjänst lämnas i form av ett stipendium. Välkomna!

28 november, Byggnads hus, Örebro 19 december, Byggnads hus, Karlstad

Om intresse finns för någon av utbildningarna, hör av dig med en anmälan eller frågor! Anmäl dig per mejl till: maria.ribbenmalm@byggnads.se telefon 010-601 12 10 eller

Jenny Svensson
studieansvarig ombudsman
010-601 12 12
073-994 01 89
jenny.svensson@byggnads.se

Gå även in på abf.se och fackliga studier för att se om du vill gå någon av deras kurser!

Hur kan utsatta byggarbetare rösta på SD?

Så var då det viktiga valet över. Och det gick åt skogen. Allt för många byggnadsarbetare röstade på Sverigedemokraterna, vilket endast kan ses som ett misslyckande för oss som försöker bedriva facklig politisk verksamhet.

Då uppstår naturligtvis frågan: Hur kunde det bli så illa? Ja, det får framtidens analyser avgöra, men redan nu finns det anledning att ha några reflektioner.

Hur kan arbetslösa och sjuka byggnadsarbetare rösta på Sverigedemokraterna? Det

känns precis som om vårt fackliga och politiska arbete totalhavererat. Men nu kan vi konstatera att vårt fackliga politiska arbete måste få en egen punkt i framtidens fackliga arbete inom Byggnads. Naturligtvis ett arbete som ska ge våra medlemmar bra arbetsvillkor trots en eventuell moderatledd regering med stöd av Sverigedemokraterna som redan lovat försämringar på massor av verksamheter inom vår bransch.

Som jag alltid har sagt har vi byggnadsarbetare alltid fått slåss för våra arbeten och vår

arbetsmiljö. Nu har Byggnads medlemmar som tror att andra partier än vårt egna Socialdemokraterna ska hjälpa oss. Men vi kommer aldrig att få någon hjälp med våra jobb och vår arbetsmiljö av någon moderatledd regering. De kommer att försöka släpa hit utländsk arbetskraft som företagen kan betala dåliga löner till så vi splittras i vårt arbete.

Dessutom kommer de försämrade a-kassereglerna tillbaka och sjukförsäkringen försämrar – allt för att vår rörelse ska försvagas.

Nu får avdelningarna och förbundet ta av sig fin-skorna och se till att få i gång arbetarrörelsen och få våra medlemmar som röstat fel att förstå vad de ställt till med. Och inte nog med det. Arbetsplatserna måste hjälpa till att få fram medlemmar som vill ta förtroendeuppdrag hos Socialdemokraterna.

Byggare Bob

Vi vill träffa er! Vill ni träffa oss?

ARETSPLATS BESÖK. Vill du ha besök av Byggnads på din arbetsplats? Mejla då oss dina kontaktuppgifter och eventuella frågeställningar till: orebro-varmland@byggnads.se

Fackavgiften är avdragsgill igen

EKONOMI. Nu får du dra av kostnaden för att vara medlem i facket. Regeringen har infört rätten att dra av fackavgiften i deklARATIONEN.

För en medlem i Byggnads med en lön på drygt 31 000 kronor i månaden innebär detta att medlemsavgiften 1 485 kronor billigare om året.

Avdragsrätten togs bort av den borgerliga regeringen 2007. När kostnaden då ökade för att vara medlem i facket, valde många att lämna sin fackförening.

Avdragsrätten gäller från den 1 juli 2018 och gäller alla

medlemmar i svenska fackförbund, totalt cirka tre miljoner löntagare.

Bli medlem nu!

ERBJUDANDE. De flesta som jobbar på byggarbetsplatserna i Sverige är med Byggnads. Som medlem kan du få hjälp inom många olika områden.

Just nu kostar det bara 100 kronor i månaden dina tre första månader. Kampanjen gäller fram till den 31 december 2018.

Trygg lön med kollektivavtalet

FACKLIGA FÖRDELAR Du som arbetar under kollektivavtal kan känna dig trygg. Kollektivavtalet ser till att du har rätt lön vid både arbete och frånvaro som semester, föräldradledighet eller sjukdom.

På byggnads.se hittar du mer information om vad som gäller din lön när du jobbar under kollektivavtal.

Prestationslöner, kvartal 3 2018

Örebro län

TBM	214,10
VVS	–
Platt	240,64
Golv	244,60
Industrirör	–
Ställning	200,75
Plåt	–

Värmlands län

TBM	209,55
VVS	–
Platt	248,23
Golv	246,78
Industrirör	–
Ställning	–
Plåt	–

BYGGNADS
Byggnads Nu!
010-601 10 00
byggnadsnu@byggnads.se
Arbetsmiljö, kollektivavtal, lön eller andra fackliga frågor? Kontakta oss!
Alla vardagar 07.00–17.00

David Kopp hanterar vant den lätta kanoten inför ett träningspass vid Örebro kanotklubb. Efter många tävlingsframgångar i såväl SM som EM träningen för familjens skull.

David har paddlat till

LIV & LUST

I över 20 år har han tränat och tävlat i kanot och framgångarna har inte låtit vänta på sig. David Kopp från Örebro har vunnit tre nordiska guld, flera medaljer i SM samt gjort bra resultat i både EM och VM.

Medlemstidningen träffar

David Kopp vid Örebro kanotklubb som ligger vid Svartån i Örebro. Han är föräldraledig och har med sig lille Viggo, 1,5 år. Det märks att den lille är van att vara vid kanotklubben för han tultar omkring och tittar på saker medan vi slår oss ner vid ett av uteborden. Det är en strålande vacker höstdag och miljön är fantastiskt. Här har David tillbringat mycket tid i över 20 år och fler år lär det bli.

När David var 11 år började han i kanotskola i Örebro. Egentligen hade han ingen lust men hängde med storebror som gillade kanotsporten.

– Jag var tunn och liten och gjorde inga bra resultat. Det var först vid 16–17 års ålder som det började gå bättre. Jag kom med i ett gäng som tränade och tävlade hela tiden, berättar han.

Vid den tidpunkten åkte David på träningsläger utom-

lands vilket medförde att han förbättrade sina resultat. Det i sin tur resulterade i att han kom med i juniorlandslaget och därifrån direkt till U23. Så småningom kvalificerade David sig till seniorlandslaget.

Det har gått bra för David i sina sport. Han har alltid varit i final och bland de nio bästa i SM. Han har tagit tre nordiska guld och kommit 6:a i EU-mästerskap.

David gillar att träna på egen hand. Då får han lägga upp träningen som han vill.

Lille Viggo är ofta med vid kanotklubben eftersom David är föräldraledig.

och VM har han dragit ner på

I VM i Tjeckien förra året kom David 6:a i B-finalen i K4 tillsammans med tre landslagskamrater.

sig flera fina medaljer

Förra sommaren arrangerades kanot VM utanför Prag vid den konstgjorda sjön Racice. Där tävlade David i K2 och K4. I K4 ingick han i besättningen tillsammans med Jonny Blixt från Norrköping, samt Joel Elenius och Henrik Strand från Luleå.

– Det var riktigt tufft i loppen. Vi kom på 6:e plats i B-finalen.

I K2 över 500 meter kämpade han tillsammans med Jonny Blixt och fick en bra placering.

Medan lagkamraten Jonny nu fokuserar på OS i Japan 2020 börjar David att trappa ner.

FAKTA

David Kopp

Ålder: 32 år.

Familj: Fru och ett barn.

Bor: I Örebro.

Yrke: Snickare.

Fritid: Familjen och lite träning.

Drömmer om: Att bygga vårt eget hus.

– Tidigare har jag tränat och tävlat var och varannan helg. Då är det lätt att komma upp på en bra nivå.

David är snickare hos Boman och Swahn och vill berömma företaget som alltid ställt upp för honom när han har behövt vara ledig för tävlingar.

– Nu har vi fått barn och det går inte att satsa på samma sätt längre.

Ändå tränar David sex dagar i veckan, såväl på gymmet,

som med löpning och i kanot.

– Jag har alltid haft fokus på individuella sporter och gillar att träna ensam. Då får jag lägga upp träningen som jag vill.

Det finns ytterligare en sport som David satsar på nu. Det är Örebro action run.

– Det är bra att hålla på med för att hålla sig i form, konstaterar han.

Text: Lilian Haraldsson

Foto: Peter Krüger

Flera byggnadsarbetare fick politiska uppdrag

I förra numret av medlemstidningen berättade vi om medlemmar i Byggnads region Örebro-Värmland som föreslagits till olika uppdrag inom riksdagen, kommunerna och landstingsregionerna. Byggnads vill att fler byggnadsarbetare

ska komma in i politiken för att kunna påverka politiska beslut i enlighet med de politiska krav som förbundet ställer för att förbättra för sina medlemmar. Så här blev resultatet. Samtliga är invalda på socialdemokratiska mandat.

Anders Johansson, Kil kommer från årsskiftet bli kommunstyrelsens ordförande i kommunen. Socialdemokraterna backade men deras samarbetsparti Centern ökade något så mandatet är oförändrade i deras samarbete.

Thomas Andersson, Kristinehamn blev vald till regionen och tillträder vid första mötet den 7 november 2018

Det är fortfarande inte klart men troligtvis ingår Thomas i regionala utvecklingsnämnden och regionstyrelsen.

kommer att samarbeta med Vänstern och Miljöpartiet. Det var ett mycket jämnt val men tack vare ett nytt samarbete kan Peter fortsätta en mandatperiod till.

är inte klart än. Socialdemokraterna tappade även makten i Karlskoga men det är ett ostabilt läge då Socialdemokraterna fick ordförandeposten i fullmäktige trots att man är opposition. Moderaterna har ett minoritetsstyre och har hittills förhandlat dåligt. Kan bli skifte under mandatperioden om det fortsätter som nu.

Tomas Pettersson, Hagfors kommer från årsskiftet att bli oppositionsråd i kommunen. Socialdemokraterna backade från egen majoritet till 35,7 procent. Ett nytt lokalt missnöjesparti, Oberoende Realister, gick från noll till 36,5 procent av rösterna. Deras hjärtefråga rädda Råda skola och en långtan efter "något nytt" gjorde att partiet tog röster av samtliga etablerade partier.

Lars Mejern Larsson, Karlstad återvaldes till riksdagen. Och blev även som enda kandidat för Socialdemokraterna personkryssad med mer än 5 procent av rösterna. Han kommer under denna mandatperiod att tillhöra kulturutskottet.

Peter Söderström, Arvika fortsätter som kommunstyrelsens ordförande. Socialdemokraterna backade men de

Leif Haraldsson, Grums fortsätter också som kommunstyrelsens ordförande. Socialdemokraterna ökade från 51 procent till 56 procent. Leif har ett stort stöd och framförallt egen majoritet. Grums är det tredje starkaste fästet för Socialdemokraterna i Sverige.

Jari Viitakangas, Karlskoga misslyckades med att bli vald till fullmäktige i kommunen men kommer troligtvis att bli vald i någon nämnd men det

Björn Grönqvist, Kumla blev vald som ledamot i kommunfullmäktige för Socialdemokraterna. Partiet backade tre mandat, men kommer fortsätta i majoritet tillsammans med Moderaterna.

Sammanställt av
Thomas Andersson

Högt ovan jord – och ingen säkerhetslina

Bilder på slarv vad gäller säkerheten i arbetsmiljön har blivit en följetong i vår tidning. När Byggnads Örebro-Värmlands fackliga företrädare är ute och besöker arbetsplatser kan de konstatera att fusk med säkerhetsåtgärder tyvärr är ganska vanligt hos byggföretag som struntar i säkerheten. Det saknas fallskydd och säkerhetslinor för byggnadsarbetare som till exempel arbetar på tak.

Byggnads Örebro-Värmland har anmält flera byggföretag till Arbetsmiljöverket som krävt åtgärder. Men listan på oseriösa byggföretag verkar vara lång.

– Om vi inte har medlemmar på arbetsplatsen kan vi tyvärr inte gå in och kräva åtgärder. Men vi kan konstatera att fusk med säkerhetsåtgärder är utbredd, konstaterar Kenneth Svärd, ordförande i Byggnads Örebro-Värmland.

– Vi fick nyligen in en bild från ett byggföretag i Värmland där en byggnadsarbetare står högt uppe på ett tak utan några som helst skyddsanordningar. Det är under all kritik och omöjligt att förstå hur

En byggnadsarbetare högt upp på ett tak utan några som helst säkerhetslinor eller fallskydd. Så ser verkligheten ut på flera byggen där byggföretaget struntar i säkerheten. Foto: Byggnads Örebro-Värmland

byggföretaget kan utsätta sina anställda för detta och strunta i säkerheten.

– Byggnads kämpar för en nollvision för arbetsolyckor.

Det här visar hur viktig den kampen är, säger Kenneth Svärd.

Lilian Haraldsson

Välj autogiro och få 200 kronor

MILJÖ. Hjälp oss att minska koldioxidutsläppen med autogiro.

Just nu får du ett presentkort på 200 kronor.

Kortet är ett Superpresentkort och gäller i de 150 största butikerna i Sverige!

Vill du anmäla autogiro direkt går du in på byggnads.se eller din internetbank. Resten sköter vi!

Byggnads

Följ oss på Facebook!

SOCIALA MEDIER. Följ oss på Facebook så får du direkt och löpande uppdateringar av vad som händer i den fackliga världen – speciellt inriktat på byggbranschen och för dig som bor i region Örebro-Värmland!

Fler kvinnliga sökande till BA-programmet

UTBILDNING. Antalet kvinnliga sökanden till Bygg- och anläggningsprogrammet stiger nu för tredje året i rad. I år har 600 kvinnor sökt BA-programmet, vilket är en märkbar uppgång från förra året då 533 valde bygg. Det innebär en uppgång på 12,7 procent.

– Det är oerhört glädjande att fler tjejer nu söker till byggprogrammen, säger Byggnads förbundsordförande Johan Lindholm i en kommentar.

– Det är detta som vi i Byggnads har arbetat för under många år. Tillsammans med Byggcheferna så har vi gått i bräschen för att stoppa machokulturen, ifrågasätta unkna värderingar och få fler tjejer att söka sig till byggbranschen, fortsätter han.

Byggnads vill gärna se ännu fler kvinnliga byggnadsarbetare och har som mål att före 2022 ha 5 procent kvinnliga medlemmar (i dag cirka 1,5).

byggnads.se

Byggnads bjuder in till hockey vid Valhall!

Viking HC tar emot gästande IFK Hallsberg den 28 november kl 19.

Vi samlas i Tors kammare kl 18.

Max antal är 12 personer, så först till kvarn gäller!

Byggnads står för mat samt dryck.

Anmälan till Mathias Alphov 070-652 27 17 senast 23 november.

”En nöjd medlem är belöningen”

Hon brinner för att hjälpa andra och försvara deras rätt. Därför är också därför det fackliga uppdraget inom Byggnads som klippt och skuret för henne. Ann-Katrin Eneblom är nu ombudsman inom Byggnads Örebro-Värmland efter en lång facklig karriär inom Kommunal och Fastighets.

Ann-Katrin Eneblom som började sin anställning som ombudsman i Byggnads Örebro-Värmland för ett och ett halvt år sedan, fick i våras ansvaret för ekonomin inom regionen. Hon fick också personalansvaret för samtlig personal, totalt 18 personer.

– De här uppgifterna är helt nya för mig så det är inte lätt alla gånger. Men det är en spännande utmaning och jag har mycket stöd av den tidigare ekonomiansvarige Tomas Peterson, säger Ann-Katrin och fortsätter:

– Vi följer målen som förbundet fastställt vad gäller organisering och utbildning. Tyvärr sjunker medlemsantalet så vi behöver jobba extra hårt med medlemsvärvning.

Ann-Katrin menar att de förtroendevaldas roll måste stärkas ute på arbetsplatserna. De sker bland annat genom mer satsning på utbildning. Meningen är att de fackliga företrädarna ska förhandla själva ute på arbetsplatserna. Ombudsmännen ska vara mentorer och stöd.

Ann-Katrin, som oftast kallas AK, förhandlar även i olika medlemsärenden, vilket är något som hon brinner för.

Ann-Katrin Eneblom har tagit över ekonomiansvaret inom Byggnads Örebro-Värmland. Förutom det tunga ansvaret förhandlar hon om kollektivavtalet och schyssta villkor för medlemmarna. Foto: Peter Krüger

Nu har vi chansen att prata arbetarfrågor mycket mer. De kom bort i valrörelsen.

– Det var så mitt fackliga engagemang började. Det var på mitt första jobb som vårdbiträde. Jag var 23 år och såg hur en vårdtagare blev utsatt för kränkning och det fanns inte tydliga instruktioner för oss i personalen hur vi skulle hantera det. Jag tog upp det med min chef och det rättades till. Så småningom blev jag vald till skyddsombud, konstaterar Ann-Katrin.

Så inleddes det fackliga engagemanget i Kommunal i

Örebro och så småningom blev Ann-Katrin facklig företrädare på heltid under lång tid. Hon blev även vald till LO-distriktets ordförande i Örebro län.

Den fackliga erfarenheten gjorde att hon år 2013 fick en tjänst som ombudsman på Fastighetsanställdas förbund. Men sedan 2017 är hon alltså ombudsman på Byggnads Örebro-Värmland.

Den nya ekonomiansvariga stortrivs på Byggnads.

– Vi är ett jättebra gäng. Det är högt i tak vilket jag trivs med.

Vilka frågor tycker du är viktiga för Byggnads när du blickar framåt?

– Givetvis måste vi värna om kollektivavtalet och arbetsrätten som är jätteviktiga för medlemmarnas schyssta villkor och trygghet.

– Nu har vi chansen att prata

arbetarfrågor mycket mer. De kom bort i valrörelsen, enligt min uppfattning.

– Men främst sätter jag kontakten med medlemmarna. Det känns så bra när vi kan hjälpa medlemmarna med olika frågor eller bara ha kontakt med dem så att de känner att Byggnads är på deras sida.

– En nöjd medlem är min belöning.

Lilian Haraldsson

FAKTA

Ann-Katrin Eneblom

Ålder: 47 år.

Familj: Tre barn, 27, 20 och 18 år.

Bor: I Karlskoga.

Yrke: Tidigare vårdbiträde. Nu ombudsman.

Uppdrag: Ekonomiansvar och ledamot i facklig-politiska utskottet inom Örebro län.

Intressen: Barnen och sport. Är ivrig AIK:are.

Drömmer om: Att kunna resa ännu mer. Fred på jorden.

ANSLAGSTAVLAN

Missa inte

... möjligheten att betala medlemsavgiften via autogiro.
Kontakta Byggnads region Örebro-Värmland!

Är du sjukskriven?

Det är viktigt att du genast kontaktar Byggnads om du blir sjukskriven mer än 14 dagar. Annars finns risken att du blir sjukskriven under en längre tid än 14 dagar. Och om vi inte får veta det i tid, hinner vi inte agera mot Försäkringskassan. Risken är då att personen blir utförsäkrad efter 90 dagar, meddelar ombudsmannen Niklas Nordlund.

Viktigt!

Glöm inte att anmäla till avdelningen vid förändringar i sjukskrivning, studier och sjukersättning eller arbetslöshet inom två månader.

Så når du a-kassan

- A-kassan har telefontid mellan kl 8 och 16.
- Telefonnummer till a-kassan är 010-601 18 00

Ingen tid att vara snäll

- Om inte din lön kommit in på kontot från dag ett, prata med arbetsgivaren.
- Ta reda på vad det är för fel. Varför kommer inte lönen in på kontot?
- Har inte arbetsgivaren några pengar?
- Anser arbetsgivaren att det inte ska utgå någon lön?
- Är ni oense om lönen?
- **Kontakta Byggnads omgående.** Det finns ingen tid att vara snäll. Vi måste få iväg ett kravbrev omgående, helst inom en vecka från den dag lönen skulle varit inne på kontot.

Glöm inte ...

... att du som medlem är försäkrad på din fritid. Har du skadat dig på fritiden som inneburit läkarvård – ta kontakt med Folksam skadejour, 0771-960 960.

BYGGNADS

Örebro-Värmland

Regionkontor:

Posthornsgatan 8, 656 32 Karlstad
Tel: 010-601 10 11
orebro-varmland@byggnads.se

Öppettider expeditionerna Karlstad:

Kontorets öppettider:
Måndag–fredag 7.30–16
Lunchstängt:
Måndag–fredag 12–12.45
Telefontider: 8–15

Örebro:

Riagatan 51, 702 26 Örebro
Tel: 010-601 10 11

Kontorets öppettider:
Måndag–fredag 7.30–16
Lunchstängt:
Måndag–fredag 12–12.45
Telefontider: 8–15

Vi i Örebro-Värmland:

OMBUDSMÄN:

Kenneth Svärd
Ordförande, DMY, RSO
010-601 12 15 / 070-190 61 24
kenneth.svard@byggnads.se

Thomas Andersson

TBM, RSO, avtalsansvarig
010-601 12 17 / 070-624 81 33
thomas.andersson@byggnads.se

Ann-Katrin Eneblom

Ekonomiansvarig, lönegranskning,
UE, HEA
010-601 12 07
070-660 35 10
ann-katrin.eneblom@byggnads.se

Tomas Pettersson

Teknikinstallationsavtalet,
ersättare RSO
010-601 12 16 / 076-843 04 30
tomas.pettersson@byggnads.se

Anders Johansson

MB-ansvarig, TBM, studier
010-601 12 05 / 070-660 66 99
anders.johansson2@byggnads.se

Odd Maalsnes

TBM, lärlingar, RSO
010-601 12 08 / 070-670 43 35
odd.maalsnes@byggnads.se

Mattias Andersson

TBM, DMY, RSO
010-601 12 54 / 076-105 03 90
mattias.andersson@byggnads.se

Patrik Hjelm

Teknikinstallationsavtalet, RSO
010-601 12 13 / 070-652 31 90
patrik.hjelm@byggnads.se

Tomas Olsson

TBM, RSO
010-601 12 19 / 070-240 23 32
tomas.olsson@byggnads.se

Niklas Nordlund

Arbetsmiljöansvarig, RSO, TBM
010-601 12 01 / 072-214 77 98
niklas.nordlund@byggnads.se

Jenny Svensson

Teknikinstallationsavtalet, lärlingar,
utländsk arbetskraft, ersättare
RSO, MB, utbildningsansvarig
010-601 12 12 / 073-994 01 89
jenny.svensson@byggnads.se

Erik Karlsson

Mätning TBM, RSO
010-601 12 03 / 072-220 54 46
erik.karlsson@byggnads.se

Patrik Nyström

Lönegranskning, UE, HEA, TBM,
DMY
010-601 12 02
076-104 06 20
patrik.nystrom@byggnads.se

ADMINISTRATÖRER:

Carina Engberg

Medlemsredovisning, lärlingar VVS
010-601 12 18
carina.engberg@byggnads.se

Katarina Sandgren

Försäkringar, medlemsredovisning
010-601 12 11
katarina.sandgren@byggnads.se

Helena Dahlén

Medlemsredovisning, bokföring
löner
010-601 12 50
helena.dahlen@byggnads.se

Ingela Garberg

Lönegranskning, TBM-mätning,
registrering FFV, MB, UE
010-601 12 33
ingela.garberg@byggnads.se

Maria Ribbenmalm

Mätning, lönegranskning, RSO
010-601 12 10
maria.ribbenmalm@byggnads.se

Byggnads Örebro-Värmland**Postadress:** Posthornsgatan 8, 656 32 Karlstad**Telefon:** 010-601 10 11

”Märket” ifrågasätts

Nyligen presenterade fackförbunden inom 6F – Byggnads, Elektrikerna, Fastighets, Målarna och Seko – en ny underlagsrapport i sin lönepolitiska utredning.

6F har givit professor Lars Calmfors, tidigare bland annat ordförande i Finanspolitiska rådet och Arbetsmarknads-ekonomiska rådet, uppdraget att se på möjligheterna att reformera den svenska lönebildningsmodellen. I rapporten ”Industrins lönenormering kan och bör reformeras” drar han slutsatsen att hemmamarknaderna måste få ett större inflytande över lönemärkets nivå.

Calmfors menar att arbetskraftsbristen inom hemmamarknadssektorn och offentliga sektorn motiverar en reformering av dagens lönebildningsmodell där industrin ensamt sätter lönemärket för hela arbetsmarknaden.

Det kan innebära att märket sätts högre än vad industrin tål, vilket kommer leda till att sysselsättningen inom industrin minskar samtidigt som den ökar inom hemmamarknad samt offentlig sektor.

Boka in ditt kretsmöte!

ÖREBRO-VÄRMLAND	Tid	Plats
Askersund	Torsdag 24 januari kl 18	Årsmöte, Norra Vättern
Frövi	Torsdag 15 november kl 18.30 Fredag 25 januari kl 18.30	Möte på Ervalla Gästgiveri Årsmöte på Ervalla Gästgiveri
Hagfors	Torsdag 24 januari	Årsmöte. Tid och lokal ej klart. Kontakta Tomas Petterson: 076-84 30 430
Hallsberg	Torsdag 15 november kl 18 Torsdag 17 januari kl 18	Bågskytte i Tomta Årsmöte, Hotell Stinsen
Karlstad/Kil/Hammarö	Torsdag 31 januari kl 18	Årsmöte, Byggfackens hus
Kristinehamn	Tisdag 22 januari kl 18	Årsmöte. Anmälan till Thomas Andersson: 010-601 12 17
Kumla/Fjugesta	Torsdag 24 januari kl 18	Årsmöte i Folkets hus, Kumla
Lindesberg	Fredag 7 december kl 19 Onsdag 16 januari kl 19	Julbord på Lindegården Årsmöte på Lindegården
Sunne	Torsdag 15 november kl 19 Fredag 18 januari kl 19	Bowling på Sunne Bowling Årsmöte i LO-lokalen
Säffle	Fredag 7 december kl 18.30 Torsdag 24 januari kl 18.30	Möte och julbord, Medborgarhuset Årsmöte i Fackens hus
Örebro	Fredag 18 januari, kl 18	Årsmöte, Byggfackens hus

Här når du din ordförande

Askersund

Tomas Olsson 070-240 23 32

Degerfors

Tore Olsson 072-729 25 40

Hagfors

Tomas Petterson 076-843 04 30

Hallsberg

Nicklas Jonsson 070-398 64 56

Hällefors

Fredrik Palmqvist 070-339 45 57

Karlskoga

Hans L Åkesson 070-296 17 23

Kumla

Victor Johansson 073-834 26 00

Karlstad/Kil/Hammarö

Tobias Vikberg 070-254 98 93

Kristinehamn

Thomas Andersson 070-624 81 33

Lindesberg

Arne H Karlkvist 070-649 65 34

Sunne

Anders Nilsson 070-574 25 18

Säffle

Bengt Mattsson 076-773 75 19

Örebro

Kjell Krantz 070-351 75 80